พฤติกรรมการใช้สารสนเทศและความต้องการของผู้ใช้สำหรับการออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ

วัลฤดี โมอ่อน[1], ศศิพิมล ประพินพงศกร[2], วิภากร วัฒนสินธุ์[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้สำหรับออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยคุณภาพ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้ คือ นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบบังเอิญ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยการใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

ผลจากการศึกษา พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศนิทรรศการ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน ใช้เนื้อหาด้านวรรณคดีและวัฒนธรรม โดยให้ความสนใจกับการใช้หุ่นจำลองมากที่สุด และมีทักษะการสืบค้นในระดับพื้นฐาน ส่วนความต้องการคลังสารสนเทศนิทรรศการในด้านต่าง ๆ พบว่า ผู้ใช้ต้องการระบบที่มีโครงสร้างหน้าจอเรียบง่าย สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของห้องสมุด ใช้งานสะดวก รองรับอุปกรณ์หลากหลาย มีสารสนเทศนิทรรศการหลากหลายประเภท จัดเก็บอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน ทั้งยังควรเปิดให้เข้าถึงได้โดยไม่ต้องลงทะเบียน พร้อมรองรับการสืบค้นหลากหลายรูปแบบ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มและเครื่องมือค้นหาภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเน้นความปลอดภัยของข้อมูล การบริหารสิทธิ์ผู้ดูแลระบบ และการสำรองข้อมูลอัตโนมัติ โดยคาดหวังว่าคลังสารสนเทศนิทรรศการนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านการเข้าถึงความรู้ ต่าง ๆ จากสารสนเทศนิทรรศการและยังใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนการศึกษาวิจัยให้กว้างขวางมากขึ้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ, ความต้องการของผู้ใช้, คลังสารสนเทศนิทรรศการ

(Received: 2 May 2025; Revised: 25 August 2025; Accepted: 2 September 2025)

[1] สาขาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Email: meawcap@gmail.com

[2] ผศ.ดร., อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Corresponding author: E-mail: sasipimol@g.swu.c.th

[3] ผศ.ดร., อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: vipakorn@g.swu.ac.th

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

User information behavior and needs for designing an exhibition information repository

Walrudee Mooon[1], Sasipimol Prapinpongsakorn[2], Vipakorn Wattanasin[3]

Abstract

The objective of this study was to investigate user information behaviors and needs for the design of an exhibition information repository. This research employed a qualitative approach. The key informants comprised 20 users (Ramkhamhaeng University students and staff) and 3 experts chosen through accidental and purposive sampling, for a total of 23 people. The research instrument used was a semi-structured interview. The findings revealed that most users were students from the Faculty of Humanities. Their primary purpose for accessing exhibition information was for academic study, with particular interest in content related to literature and culture. Among the various components, users showed the highest level of interest in the use of models. Users demonstrated a basic level of information retrieval skills.

Regarding the needs for the exhibition information repository, users expressed the need for a system with a simple and intuitive interface that aligns with the Main library's identity, supports multiple devices, and offers various types of exhibition information organized systematically according to standards. Additionally, the repository should allow unrestricted access without requiring registration, support multiple search formats, and be capable of effective integration with external platforms and search tools. Furthermore, users emphasized the importance of data security, administrative access control, and automated data backup. It is anticipated that this exhibition information repository will facilitate access to diverse knowledge resources, serve as a tool to promote lifelong learning, and support more extensive academic research.

Keywords: User information behavior, User needs, Exhibition information repository

[1] Master of Arts Program in Information Studies Faculty of Humanities Srinakharinwirot University. Email: meawcap@gmail.com

[2] Lecturer, Faculty of Humanities Srinakharinwirot University. Corresponding author. E-mail: sasipimol@g.swu.c.th

[3] Lecturer, Faculty of Humanities Srinakharinwirot University. E-mail: vipakorn@g.swu.ac.th

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

บทนำ

เมื่อมนุษย์มีความเกี่ยวพันกับเทคโนโลยีมากขึ้นทั้งทางด้านการแพทย์ การขนส่ง การศึกษาและที่สำคัญคือห้องสมุดที่เป็นหัวใจของการศึกษา พฤติกรรมและความนิยมในการเข้าใช้ห้องสมุดในรูปแบบกายภาพลดลงอย่างเห็นได้ชัด ผู้ใช้บริการหันไปใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น (Common INFO, 2021) ห้องสมุดจึงปรับตัวให้ทันกับพฤติกรรมของผู้ใช้และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ด้วยการนำเทคโนโลยีมาผสานกับทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้เกิดเป็นบริการใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในยุคปัจจุบันทำให้สารสนเทศ และองค์ความรู้ถูกเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น (Chanketu & ;Inmor, 2018) ไม่เว้นแม้แต่การจัดแสดงนิทรรศการก็ยังมีการเพิ่มรูปแบบการให้บริการให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์เพื่อผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศนิทรรศการได้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย หุ่นจำลอง หรือของจริง ก็ล้วนแต่เป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เพราะการนำสารสนเทศหลายชนิดที่มีความสัมพันธ์กันมาจัดแสดงโดยมีมุ่งจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จัดแสดง (Pluemsamrungit & Khawphum, 2021) ก็จะเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ต่อยอดขึ้นมาจากความรู้เดิม สารสนเทศนิทรรศการจึงจัดเป็นสื่อที่สร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ แหล่งสารสนเทศ ห้องสมุดหรือพิพิธภัณฑ์บางแห่งจึงเริ่มมีการจัดทำคลังสารสนเทศเพื่อจัดเก็บสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อความรู้เพื่อให้ใช้และผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงและค้นคืนได้ในรูปแบบออนไลน์

หน่วยเทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษาเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีหน้าที่เผยแพร่ความรู้ผ่านการจัดแสดงนิทรรศการมีแนวทางการทำงานที่สอดรับกับวัตถุประสงค์และพันธกิจของสำนักมาเป็นแผนในการปฏิบัติงาน คือ การให้บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมผ่านทางการจัดนิทรรศการ ตามที่เอดการ์ เดล ได้กล่าวถึง กรวยประสบการณ์ (Dale's cone of experience) ว่าการเรียนรู้ผ่านนิทรรศการจะช่วยให้ผู้ที่เข้าชมเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีเพราะจะได้เรียนรู้ผ่านการมองและการสัมผัส (Cloke, 2023) หน่วยเทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้จัดแสดงนิทรรศการแบบหมุนเวียนเปลี่ยนเรื่องที่จัดแสดงไปตามแต่ปีงบประมาณโดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาทุกไตรมาส ซึ่งปัจจุบันหน่วยเทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษาได้ผลิตสารสนเทศนิทรรศการ 4 ประเภท ได้แก่ บทความ หุ่นจำลอง อินโฟกราฟิก และคลิปวิดีโอ แต่ด้วยพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของผู้ใช้เปลี่ยนไป จำนวนผู้ใช้ที่เข้ามาใช้บริการภายในห้องสมุดลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดส่งผลให้จำนวนผู้เข้าใช้บริการสารสนเทศนิทรรศการภายในห้องจัดแสดงลดน้อยลงไปด้วย ประกอบกับทางหน่วยเทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษา ต้องมีการจำหน่ายสารสนเทศนิทรรศการออกทุกปี เนื่องจากพื้นที่จัดแสดงมีจำกัด ทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาไปอย่างเสียเปล่า เพื่อตอบสนองต่อปัญหานี้ หน่วยเทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษาจึงมีแนวคิดในการพัฒนาคลังสารสนเทศนิทรรศการที่จะช่วยให้การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ เพื่อตอบสนองพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ในปัจจุบันที่

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

นิยมสืบค้นและเข้าใช้สารสนเทศในแบบออนไลน์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบาย SMART RU ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและเข้าถึงได้มากขึ้นในอนาคต การทำคลังสารสนเทศนี้จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนางานเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาความต้องการของผู้ใช้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคลังสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น งานของ Kanchuli (2018) Kokaew (2016) Inlek (2015) Mahasuk (2017) ที่นำข้อมูลไปใช้เพื่อพัฒนาคลังสารสนเทศผลงานวิจัย/วิชาการระดับมหาวิทยาลัย งานของ Supwilai (2016) พัฒนาคลังสารสนเทศดิจิทัลสำหรับครูในระดับโรงเรียน และงานของ Lorenzini et al. (2021) ที่พัฒนาคลังสารสนเทศเพื่อจัดเก็บมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงงานของ Deborah and Feinberg (2018) และ Nicholas (2014) ที่พัฒนาคลังสารสนเทศจดหมายเหตุ เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาเบื้องต้นยังไม่พบการศึกษาในประเด็นการใช้สารสนเทศและความต้องการของผู้ใช้บริการที่จะนำไปสู่การออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ อีกทั้งคอลเล็กชันสารสนเทศนิทรรศการนี้เป็นสารสนเทศที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหงดำเนินการผลิตขึ้นเองโดยใช้วิธีการจัดเก็บแบบดั้งเดิมและค้นหาด้วยระบบมือ (Manual system) ซึ่งทำให้เข้าถึงยาก ไม่สามารถค้นหาข้อมูลเชิงลึกได้ และมีความเสื่อมสภาพได้ตามกาลเวลา รวมทั้งใช้ได้เฉพาะในเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการ เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในยุคปัจจุบันที่เน้นการเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา รองรับการใช้พร้อมกันหลายคน ลดภาระในการใช้พื้นที่จัดเก็บ ตลอดจนเป็นการอนุรักษ์และป้องกันการเสื่อมสภาพและสูญหายของสารสนเทศ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นและความสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศและความต้องการของผู้ใช้สำหรับการออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการออกแบบและพัฒนาคลังสารสนเทศนิทรรศการให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมการใช้งานและความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสารสนเทศนิทรรศการให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการจัดเก็บการสืบค้น เป็นต้น รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในฐานะแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้ทางวิชาการผ่านคลังสารสนเทศนิทรรศการอีกด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศนิทรรศการและความต้องการของผู้ใช้สำหรับการออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบไปด้วย 1) กลุ่มผู้ใช้สารสนเทศนิทรรศการ จำนวน 20 คน ประกอบไปด้วยนักศึกษา จำนวน 14 คน และบุคลากรห้องสมุด จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ใช้ประจำร่วมกับวิธีการคัดเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Selection) และเป็นผู้ใช้ที่เคยมาใช้สารสนเทศนิทรรศการเป็นประจำหรืออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเคยใช้บริการอย่างน้อย 3 ครั้งขึ้นไป และ 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และนักเอกสารสนเทศที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบคลังสารสนเทศดิจิทัล ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง รวมจำนวนทั้งสิ้น 23 คน (Creswell, 1998)

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยมีแนวคำถามหลักเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศนิทรรศการและความต้องการของผู้ใช้เพื่อการออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ใช้ ได้แก่ สถานะ คณะ/สำนัก ความถี่ในการเข้าใช้ เช่น ความถี่ในการใช้สารสนเทศนิทรรศการ และ เหตุผล/วัตถุประสงค์ในการใช้ ประเภทของสารสนเทศที่ใช้เป็นประจำ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะของคลังสารสนเทศนิทรรศการ ได้แก่ ด้านการออกแบบโครงสร้างหน้าจอ ด้านสารสนเทศนิทรรศการ ด้านการเข้าถึงข้อมูลและค้นหาข้อมูล ด้านการแพร่กระจายของข้อมูล ด้านนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านการสงวนและบำรุงรักษา และด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาคลังสารสนเทศ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผลที่ได้อยู่ระหว่าง 0.5-1.00 จึงถือเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้เพิ่มคำถามเกี่ยวกับโทนสีที่ต้องการด้านสารสนเทศนิทรรศการ ด้านทักษะการสืบค้น และด้านนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมสำหรับพิจารณาจากโครงการวิจัยในมนุษย์ และได้หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัย เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2566 รหัส SWUEC-662044 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากนั้นติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเอง โดยใช้เวลาประมาณ 30 - 60 นาที/คน

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และจัดระเบียบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาตามประเด็นแนวคำถาม จากนั้นวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบประเด็นที่นำมาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศนิทรรศการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่เข้ามาใช้บริการสารสนเทศนิทรรศการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ส่วนคณะอื่น ๆ เช่น คณะศึกษาศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ เป็นต้น นักศึกษาทุกคนมีสมาร์ตโฟนใช้เป็นอุปกรณ์หลักในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ และส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์และแท็บเล็ตส่วนบุคคล โดยที่มีประสบการณ์ใช้สารสนเทศนิทรรศการมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการ คือ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน เช่น นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์จะใช้สารสนเทศนิทรรศการที่มีเนื้อหาด้านวรรณคดีและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับรายวิชาที่กำลังศึกษา อาทิ การศึกษาและถอดความจากคัมภีร์ใบลานของจริงที่จัดแสดงภายในห้องจัดแสดงนิทรรศการ การศึกษาหุ่นจำลองที่ได้แรงบันดาลใจมาจากวรรณคดี เช่น หุ่นจำลองเขาพระสุเมรุในวรรณคดีเรื่องไตรภูมิกถา เป็นต้น ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุดส่วนใหญ่จะใช้สารสนเทศนิทรรศการเพื่อสำรวจและศึกษาข้อมูลภายในห้องจัดแสดงนิทรรศการสำหรับจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหงให้กับผู้ใช้บริการทั่วไป ประเภทของสารสนเทศนิทรรศการที่ผู้ใช้บริการให้ความสนใจและใช้ข้อมูลมากที่สุด ได้แก่ หุ่นจำลอง เนื่องจากมีความน่าสนใจ สวยงามสมจริง สามารถเข้าใจเนื้อหาสาระได้ทันที เช่น หุ่นจำลองโรงละครของโขน ที่ผู้ใช้อ่านจากหนังสือก่อน จากนั้นจะต้องจินตนาการต่อ แต่เมื่อศึกษาจากหุ่นจำลองแล้วทำให้เข้าใจองค์ประกอบของโรงละครได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ รูปแบบอินโฟกราฟิก คลิปวิดีโอ รูปภาพ และบทความ ส่วนทักษะการสืบค้นสารสนเทศของผู้ใช้บริการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มี

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

ทักษะการสืบค้นระดับพื้นฐาน และมักใช้คำค้น (Keyword) ที่คิดขึ้นเอง หรือใช้ประโยคยาวๆ ในการพิมพ์เพื่อค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เพราะเคยชินกับการสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา Google และไม่ทราบเทคนิคการสืบค้นด้วยการใช้คำเชื่อมต่าง ๆ เช่น “และ” “หรือ” “กับ” เมื่อต้องใช้การสืบค้นขั้นสูงผ่านระบบการสืบค้นทรัพยากรของห้องสมุด สำหรับการค้นหาสารสนเทศทั่วไป ส่วนใหญ่เลือกแหล่งสารสนเทศจากเว็บไซต์ที่ประเมินเบื้องต้นโดยพิจารณาจากเกณฑ์ความน่าเชื่อถือมาเป็นลำดับแรก เช่น จากหน่วยงานรัฐและหน่วยงานวิชาการ แต่มักใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศเดียว โดยยังขาดการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง

2. ผลการศึกษาความต้องการของผู้ใช้สำหรับออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ จากการศึกษา พบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ด้านการออกแบบโครงสร้างหน้าจอ พบว่า การออกแบบโครงสร้างหน้าจอของคลังสารสนเทศนิทรรศการควรมีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสำนักหอสมุดกลาง โดยเฉพาะในด้านโทนสี ควรเลือกใช้โทนสีม่วงพาสเทลซึ่งเป็นสีประจำของห้องสมุด เพื่อสร้างความเชื่อมโยงและความกลมกลืนระหว่างระบบคลังสารสนเทศและเว็บไซต์ของห้องสมุดหลัก ในด้านการใช้ฟอนต์และภาษา ควรเลือกฟอนต์ที่อ่านง่ายและมีความทันสมัย ใช้ฟอนต์เดียวกันขนาดเท่ากันทั้งระบบเพื่อความเป็นเอกภาพ และควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการมากเกินไปเพื่อไม่ให้ผู้ใช้งานรู้สึกว่าข้อมูลยากต่อการเข้าถึง รวมทั้งสามารถเลือกให้แสดงผลภาษาบนหน้าเว็บไซต์ได้ทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเพื่อรองรับผู้ใช้งานหลากหลายกลุ่ม

ในส่วนของโลโก้และชื่อคลังสารสนเทศ ควรจัดวางตราสัญลักษณ์ของห้องสมุดไว้ที่มุมบนซ้ายของหน้าจอ โดยการคลิกที่สัญลักษณ์ควรนำผู้ใช้กลับสู่หน้าหลักของคลังสารสนเทศเสมอ ส่วนชื่อคลังสารสนเทศควรวางอยู่ข้างโลโก้ และอาจมีการระบุวัตถุประสงค์ของคลังสารสนเทศควบคู่ไปด้วยเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ใช้ สำหรับการจัดวางเมนูหลัก ควรอยู่บริเวณด้านบนสุดของหน้าจอในลักษณะแนวนอนจากซ้ายไปขวา โดยมีเมนูเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุด พร้อมทั้งเมนูย่อยที่ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของนิทรรศการ นิทรรศการที่ผ่านมา ข่าวสารและกิจกรรม และเมนูติดต่อเรา (ระบุช่องทางการติดต่อ เช่น เบอร์โทรศัพท์ อีเมล และแอปพลิเคชันไลน์)

ในส่วนของช่องค้นหาข้อมูล (Search box) ควรวางไว้บริเวณกึ่งกลางด้านบนของหน้าจอ พร้อมรองรับการเลือกประเภทคำค้น เช่น คำสำคัญ ปีที่ผลิต ชื่อวัสดุ ชื่อนิทรรศการ และชื่อผู้ผลิต สำหรับระบบการค้นหาแบบขั้นสูง (Advanced Search) ควรยึดตามโครงสร้างของระบบสืบค้นของห้องสมุด เพื่อเสริมสร้างความคุ้นเคยในการใช้งาน และในด้านการแสดงผล ควรออกแบบให้รองรับการใช้งานบนอุปกรณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์โดยเน้นความเรียบง่าย ใช้งานสะดวก พื้นที่การทำงานของหน้าจอควรมีภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับนิทรรศการ พร้อมระบุชื่อนิทรรศการ ปีที่จัดแสดง

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

และคำอธิบายโดยสังเขป เพื่อให้ผู้ใช้งานเข้าใจเนื้อหาเบื้องต้นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ควรหลีกเลี่ยงการใส่เมนู ข้อความ หรือภาพที่มากเกินไปในแต่ละหน้า เพื่อไม่ให้หน้าจอรกหรือซับซ้อน ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้งาน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้ที่มีทักษะด้านการสืบค้นข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2 ด้านสารสนเทศนิทรรศการ พบว่า ผู้ใช้ให้ความสนใจและมีแนวโน้มในการเข้าถึงสารสนเทศนิทรรศการในประเภทที่หลากหลาย โดยประเภทที่ได้รับความนิยมและต้องการมากที่สุด ได้แก่ หุ่นจำลอง บทความ อินโฟกราฟิก คลิปวิดีโอ และรูปภาพ เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย สอดคล้องกับบริบททางการศึกษา และมีประโยชน์ในการต่อยอดองค์ความรู้เดิมของผู้ใช้ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษา

ในด้านการจัดเก็บสารสนเทศ ผู้ใช้งานมีความต้องการให้มีการจัดเก็บสารสนเทศทั้งหมดที่เคยนำเสนอในนิทรรศการไว้อย่างเป็นระบบ โดยควรจัดเรียงตามปีที่จัดแสดง และแยกหมวดหมู่เนื้อหาอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงและค้นหาในอนาคต ระบบการสืบค้นควรรองรับการค้นหาหลากหลายรูปแบบ เช่น การสืบค้นขั้นสูง (Advanced search) และการสืบค้นแบบไล่เรียง (Browse) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านของผู้ใช้งานได้อย่างครอบคลุม

สำหรับมาตรฐานในการจัดเก็บเมทาดาทา สามารถเลือกใช้มาตรฐาน Dublin Core Metadata ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลและมีข้อได้เปรียบด้านความเข้าใจง่ายต่อการลงรายการข้อมูล อีกทั้งสามารถปรับให้เหมาะสมกับการจัดเก็บเฉพาะข้อมูลที่สำคัญได้อย่างยืดหยุ่น อีกทั้งเป็นมาตรฐานที่คลังจดหมายเหตุดิจิทัล มหาวิทยาลัยรามคำแหง และฐานข้อมูลกฤตภาคข่าว ม.ร. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจรองรับการเชื่อมโยงระหว่างกันได้ในอนาคต ในประเด็นเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของภาพถ่ายที่ปรากฏในคลังสารสนเทศ ผู้ใช้งานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแสดงลิขสิทธิ์อย่างชัดเจนบนภาพ เช่น การทำลายน้ำ แต่สามารถใช้โปรแกรมระบุข้อมูลเมทาดาทาของรูปภาพฝังเข้าไปที่รูปภาพแทนได้ เพื่อให้สามารถอ่านหรือรับรู้ข้อมูลหน้าจอได้ชัดเจนและป้องกันข้อมูลสูญหาย

2.3 ด้านการเข้าถึงข้อมูลและการค้นหาข้อมูล พบว่า ผู้ใช้งานมีความต้องการให้คลังสารสนเทศนิทรรศการเป็นระบบที่เปิดเสรีในการเข้าถึง โดยไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนใช้งาน เนื่องจากกระบวนการลงทะเบียนอาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก เสียเวลา และสร้างความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังมีข้อกังวลว่าการบังคับลงทะเบียนอาจจำกัดสิทธิ์การใช้งานของบุคคลภายนอกที่มิใช่นักศึกษา หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งขัดต่อหลักการของคลังสารสนเทศที่มุ่งเน้นการให้บริการความรู้แก่สาธารณชน

สำหรับการจัดหมวดหมู่สารสนเทศนิทรรศการ ควรจัดเรียงตามโครงสร้างที่ชัดเจน เริ่มจากการจัดคอลเลกชันตามปีที่จัดแสดงนิทรรศการ ตามด้วยประเภทของสารสนเทศในแต่ละปี และจัดแยกตามประเภทสารสนเทศอีกชั้นหนึ่ง เพื่อสร้างระบบที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีระเบียบและง่ายต่อการสืบค้น

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

ในด้านระบบการค้นหาข้อมูล ผู้ใช้งานต้องการให้ระบบรองรับทั้งการสืบค้นแบบพื้นฐาน (Basic search) และการสืบค้นขั้นสูง (Advanced search) โดยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มเลือกใช้การสืบค้นแบบพื้นฐาน เนื่องจากขาดทักษะในการใช้คำค้นแบบหัวเรื่อง (Subject heading) มักนิยมใช้คำศัพท์ที่เป็นภาษาธรรมชาติ (Natural language) หรือคำสำคัญ (Keyword) ที่คิดขึ้นเอง ซึ่งไม่ตรงกับคำค้นแบบหัวเรื่องที่ห้องสมุดมักใช้เป็นมาตรฐานในการลงรายการ ในขณะที่ผู้ใช้กลุ่มอาจารย์และนักวิจัยมักมีความต้องการใช้การสืบค้นขั้นสูงเพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ดังนั้นระบบควรออกแบบให้สามารถรองรับคำค้นที่หลากหลาย รวมทั้งรองรับการพิมพ์ผิด หรือคำใกล้เคียง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ทุกกลุ่มสามารถค้นหาเนื้อหาสารสนเทศที่ต้องการได้ตรงกับความต้องการ นอกจากนี้ คำค้นควรประกอบด้วยทั้งคำศัพท์แบบควบคุม (Controlled vocabulary) เช่น หัวเรื่อง และคำศัพท์ภาษาธรรมชาติ เพื่อให้ระบบสามารถเข้าถึงความต้องการของผู้ใช้ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันอย่างครอบคลุม ควรมีการจัดทำแท็กคำค้น (Tag) ให้กับสารสนเทศแต่ละรายการเพื่อเชื่อมโยงหัวข้อที่เกี่ยวข้อง และช่วยให้ผู้ใช้สามารถคลิกดูข้อมูลในเรื่องเดียวกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2.4 ด้านการแพร่กระจายของข้อมูล พบว่า การแพร่กระจายของข้อมูลจากคลังสารสนเทศนิทรรศการควรมีความยืดหยุ่นและรองรับการเข้าถึงจากทุกอุปกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้งานอุปกรณ์ที่หลากหลายและเน้นความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล นอกจากนี้ผู้ใช้งานมีความต้องการให้สามารถสืบค้นคลังสารสนเทศผ่านเครื่องมือค้นหาเช่น Google ได้โดยตรง เพื่อหลีกเลี่ยงการจดจำ URL ที่ยุ่งยาก และเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดการใช้งานคลังสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย

ในด้านของการสร้างความน่าเชื่อถือของคลังสารสนเทศนิทรรศการ ผู้ใช้ต้องการให้มีการเชื่อมโยงคลังสารสนเทศกับเว็บไซต์หลักของห้องสมุด เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นทางการ และยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่เผยแพร่ ทั้งนี้ยังควรขยายช่องทางการเชื่อมโยงไปยังแอปพลิเคชันและสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) เอ็กซ์ (X) ไลน์ (Line) และอีเมล (E-mail) เพื่อสนับสนุนการกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถแชร์หรือส่งต่อสารสนเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น

2.5 ด้านนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สำหรับด้านนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นข้อคำถามเฉพาะที่สอบถามเฉพาะกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยพบประเด็นสำคัญ คือ การจัดเก็บข้อมูลสถิติการใช้เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานทั่วไป เช่น จำนวนผู้เข้าใช้ ระยะเวลาใช้งาน หรือหน้าที่มีการเข้าชมบ่อยครั้งนั้น สามารถดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้โดยตรง เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงด้านความเป็นส่วนตัว และลดอัตราการปฏิเสธการเข้าใช้งานระบบจากผู้ใช้ที่มีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งการดำเนินการเก็บสถิติดังกล่าว สามารถใช้เครื่องมือ

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

Google Analytics ที่มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติโดยไม่ระบุตัวตนของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ระบบการเข้ารหัสข้อมูลหรือให้ผู้ใช้กรอกข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนผู้ใช้ได้โดยตรง ระบบควรมีการแสดงหน้าต่างแจ้งเตือน (Popup notification) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือก "ยินยอม" หรือ "ปฏิเสธ" การให้ข้อมูลส่วนตัวได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และหลักจริยธรรมในการให้บริการสารสนเทศออนไลน์

2.6 ด้านการสงวนและบำรุงรักษา พบว่า ควรมีแนวทางการบริหารจัดการระบบที่มีความชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการใช้งาน (User error) และเพื่อความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศในระยะยาว โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) การบริหารสิทธิ์การเข้าถึงและปฏิบัติงานในระบบ ควรมีการกำหนดสิทธิ์การทำงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใช้งานแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน เช่น บรรณารักษ์ควรมีสิทธิ์เฉพาะในการบันทึกและแก้ไขข้อมูลบางส่วนเท่านั้น แต่ไม่สามารถลบรายการข้อมูล (Element) ต่าง ๆ ได้ ส่วนเจ้าหน้าที่เทคนิคควรรับผิดชอบการดูแลระบบจัดการและควบคุมภายในทั้งหมด รวมถึงการสำรองข้อมูล แต่ไม่ควรมีสิทธิ์แก้ไขรายละเอียดเนื้อหาของสารสนเทศ ในขณะเดียวกันหัวหน้างานควรมีบทบาทในการกำกับ ตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติงานของทั้งบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่เทคนิค เพื่อความถูกต้องและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของระบบโดยรวม

2) การสำรองข้อมูลแบบอัตโนมัติ ระบบคลังสารสนเทศควรมีการตั้งค่าให้สามารถสำรองข้อมูลได้โดยอัตโนมัติในรอบเวลาที่กำหนด เช่น รายสัปดาห์หรือรายเดือน เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลในกรณีเกิดข้อผิดพลาดทางเทคนิค

3) การจัดการลิขสิทธิ์และการสงวนสิทธิ์ข้อมูลภาพ ในด้านการคุ้มครองสิทธิ์ของภาพและเนื้อหาภายในคลังสารสนเทศ เห็นว่าการระบุเมทาดาทาลงในภาพเป็นแนวทางที่เหมาะสมกว่าการใส่ลายน้ำ ซึ่งอาจบดบังเนื้อหาภาพ นอกจากนี้ ควรมีการแสดงข้อความประกาศเกี่ยวกับสิทธิการใช้งาน เช่น การใช้สัญญาอนุญาตแบบ Creative Commons หรือควรกำหนดและแสดงเงื่อนไขการใช้ข้อมูลอย่างชัดเจนบนหน้าเว็บไซต์ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการใช้งาน และป้องกันปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2.7 ด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ พบว่า การพัฒนาคลังสารสนเทศนิทรรศการจะทำให้เกิดประโยชน์ในหลากหลายมิติทั้งต่อผู้ใช้บริการ หน่วยงาน และสังคมโดยรวม ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลนิทรรศการได้ในรูปแบบออนไลน์โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมายังห้องสมุด ทำให้การเข้าถึงสะดวก รวดเร็ว และไม่จำกัดด้วยเงื่อนไขของเวลา

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

และสถานที่ อีกทั้งยังสามารถสืบค้นข้อมูลจากนิทรรศการในอดีตที่ไม่ได้จัดแสดงแล้วได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2) ส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลทั่วไป คลังสารสนเทศนิทรรศการมีบทบาทในการเผยแพร่สารสนเทศที่มีคุณค่าให้กับบุคคลทั่วไปในวงกว้าง ถือเป็นการเปิดโอกาสให้สังคมได้รับความรู้และเข้าถึงเนื้อหาทางวิชาการหรือสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรมได้อย่างเท่าเทียม

3) ส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย เนื้อหาที่จัดเก็บในคลังสารสนเทศนิทรรศการสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โดยผู้สนใจทั่วโลกสามารถเรียนรู้และได้รับแรงบันดาลใจจากสารสนเทศที่นำเสนอในคลัง อันจะเป็นการสื่อสารคุณค่าทางวัฒนธรรมผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การบริหารจัดการและพัฒนาระบบสารสนเทศ คลังสารสนเทศนิทรรศการช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ ลดความเสี่ยงจากการสูญหายของข้อมูลในอนาคต และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง หรือวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงนโยบายและการบริการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศและความต้องการของผู้ใช้สำหรับการออกแบบคลังสารสนเทศนิทรรศการ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการคือ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน โดยประเภทของสารสนเทศนิทรรศการที่ผู้ใช้บริการให้ความสนใจและใช้ข้อมูลมากที่สุด ได้แก่ หุ่นจำลอง สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความต้องการเข้าถึงข้อมูลที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและจับต้องได้ ซึ่งช่วยให้สามารถเข้าใจเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสิ่งนั้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านวรรณคดีและวัฒนธรรม กระบวนการสร้างหุ่นจำลอง ที่จำเป็นต้องใช้สื่อช่วยในการมองเห็นภาพรวมของตัวผลงาน นอกจากนี้ หุ่นจำลองยังมีคุณสมบัติในการกระตุ้นความสนใจและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากกว่าสื่อประเภทอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dale's Cone of Experience ที่ว่า การเรียนรู้ผ่านการประสบการณ์จริง เช่น การเข้าชมนิทรรศการ การศึกษาจากหุ่นจำลองจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและต่อยอดความรู้ได้ดีกว่าการอ่านเพียงอย่างเดียว (Cloke, 2023)

ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีทักษะการสืบค้นสารสนเทศในระดับพื้นฐาน โดยมักใช้คำค้นที่คิดขึ้นเองหรือพิมพ์เป็นประโยคยาว และยังขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสืบค้นขั้นสูงที่สามารถช่วยจำกัดขอบเขตหรือขยายผลการค้นหาให้ตรงตามความต้องการมากขึ้น เช่น การใช้เครื่องหมายกำกับในการเชื่อมคำสำคัญต่าง ๆ (Boolean operators) ส่วนการประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศนั้น ผู้ใช้มักเลือกข้อมูลจากหน่วยงานที่

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

เชื่อถือได้ แต่ยังขาดทักษะในการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยมักใช้ข้อมูลที่พบเพียงแหล่งเดียว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังขาดทักษะการรู้สารสนเทศทั้งในด้านค้นหาและการประเมินสารสนเทศ และทักษะดังกล่าวยังไม่ถูกพัฒนาอย่างเพียงพอในกลุ่มผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bhornchareon (2019) ที่พบว่านักศึกษามีการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีทักษะการเข้าถึงซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ในการสืบค้นอยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Usaengthong (2019) ที่พบว่านักศึกษามีความสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับน้อย

2. ความต้องการคลังสารสนเทศนิทรรศการ

จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการให้มีการจัดเก็บสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองอย่างเป็นระบบ โดยต้องการใช้คลังสารสนเทศนิทรรศการเพื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าสารสนเทศทั้งหมดภายในห้องจัดแสดงนิทรรศการล้วนมีคุณค่าและควรถูกจัดเก็บไว้อย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากผู้ใช้ต้องการเข้าถึงสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการในการเรียนรู้หรือการทำงานของตนเอง อีกทั้งสารสนเทศนิทรรศการยังเป็นทรัพยากรสารสนเทศอีกประเภทหนึ่งที่มักมีความเฉพาะทางและมีบริบทเชิงประวัติศาสตร์หรือองค์ความรู้เฉพาะด้าน การจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดไว้ในคลังสารสนเทศนิทรรศการจึงช่วยให้สารสนเทศที่มีอยู่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำหรือศึกษาย้อนหลังได้อย่างต่อเนื่องช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้ใช้ในระยะยาวได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tongnoy (2022) ที่พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้คลังความรู้สถาบันเพื่อประกอบการเรียน และข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับจากระบบคลังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาได้อีกทั้งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลให้ผู้ใช้ในรุ่นต่อไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pijitkamnerd et al. (2024) ที่พบว่า ผู้ใช้ให้ความสำคัญกับเนื้อหาของคลังดิจิทัลมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สามารถใช้เป็นแหล่งความรู้และแหล่งอ้างอิงได้ในระดับมาก

สำหรับในส่วนที่ผู้ใช้ต้องการให้ออกแบบโครงสร้างหน้าจอคลังสารสนเทศนิทรรศการให้รูปแบบที่สวยงาม ทันสมัย และมีความเป็นระเบียบ โดยเน้นการจัดวางภาพและข้อความที่ไม่รก สบายตา ขนาดของตัวอักษรและภาพต้องมีความชัดเจน เหมาะสมกับการนำเสนอเนื้อหา อีกทั้งให้ความสำคัญกับสีที่สะท้อนอัตลักษณ์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมีความสอดคล้องกับเว็บไซต์หลักของสำนักหอสมุดกลาง อาจเป็นเพราะผู้ใช้ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ใช้งานเว็บไซต์ดังกล่าวมาก่อน สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการด้านความต่อเนื่องของประสบการณ์ผู้ใช้ (User experience) จึงมีความต้องการให้โครงสร้างหน้าจอของคลังสารสนเทศนิทรรศการมีลักษณะใกล้เคียงกับเว็บไซต์หลัก เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้งาน สอดคล้องกับผลการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของคลังสารสนเทศดิจิทัล

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

ของ Kanchuli (2018) ในการออกแบบระบบที่ผู้ใช้ต้องการให้คลังมีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ เรียบง่ายไม่ซับซ้อน และสอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจในด้านการออกแบบจากงานวิจัยของ Seedaeng et al. (2022) ที่เสนอแนวทางการออกแบบระบบสารสนเทศให้มีความชัดเจนและเป็นมิตรกับผู้ใช้ นอกจากนี้ผู้ใช้ยังต้องการให้มีการแสดงโลโก้ของสำนักหอสมุดกลางภายในคลังสารสนเทศนิทรรศการ เพื่อสื่อถึงความเชื่อมโยงและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล โดยแนวคิดการออกแบบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบและพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่เน้นความเรียบง่าย สบายตา การจัดหมวดหมู่ข้อมูลอย่างเหมาะสม มีความถูกต้องของเนื้อหา และมีระบบนำทางที่ชัดเจน (Yanuchit et al., 2024)

ส่วนในด้านการเข้าถึงและค้นหาข้อมูลที่ผู้ใช้ต้องการให้สามารถเข้าถึงคลังสารสนเทศนิทรรศการได้จากทุกแพลตฟอร์ม อาจเป็นเพราะการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลาย ทั้งโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ มีส่วนสนับสนุนให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงคลังสารสนเทศนิทรรศการได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง ความต้องการเข้าถึงคลังสารสนเทศนิทรรศการผ่านทุกแพลตฟอร์มจึงสะท้อนถึงการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แบบไร้ข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา นอกจากนี้ผู้ใช้ต้องการสืบค้นสารสนเทศด้วยคำค้นหลากหลายรูปแบบ เช่น คำสำคัญ หัวเรื่อง และชื่อผู้แต่ง อีกทั้งส่วนใหญ่มีแนวโน้มเลือกใช้การสืบค้นแบบพื้นฐานและต้องการระบบการสืบค้นแบบไล่เรียงเป็นทางเลือกเพิ่มเติมให้แก่ผู้ใช้นั้น อาจเป็นเพราะใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน และตอบโจทย์การค้นหาทั่วไปได้ดี โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้ทั่วไปที่ไม่ได้มีทักษะด้านการสืบค้นขั้นสูง อย่างไรก็ตามการออกแบบฟังก์ชันการสืบค้นแบบขั้นสูงยังมีความสำคัญต่อกลุ่มผู้ใช้เฉพาะที่มีทักษะและต้องการข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการออกแบบระบบให้รองรับความหลากหลายของผู้ใช้ในด้านทักษะและรูปแบบการใช้งานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tongnoy (2022) ที่ให้ความสำคัญกับการจัดวางหน้าจอของฟังก์ชันต่าง ๆ เช่น การสืบค้น การแสดงผลข้อมูลให้มีความเหมาะสมและใช้งานง่าย มีผลการสืบค้นที่ถูกต้อง จัดหมวดหมู่ความรู้ให้เข้าใจง่าย ใช้งานสะดวก ทำให้ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นเนื้อหาที่ต้องการได้ง่าย ไม่ซับซ้อน

สำหรับประเด็นที่ผู้ใช้มีความต้องการให้คลังสารสนเทศนิทรรศการสามารถเชื่อมโยงกับเว็บไซต์หลักของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ต้องการให้สามารถสืบค้นคลังสารสนเทศนิทรรศการผ่านเครื่องมือค้นหา เช่น Google ได้ รวมทั้งสามารถเชื่อมต่อไปยังแพลตฟอร์มอื่น ๆ เพื่อแบ่งปันข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เช่น เฟซบุ๊ก เอ็กซ์ ไลน์ และอีเมล อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ปัจจุบันเน้นความสะดวก รวดเร็ว และการเข้าถึงจากหลายช่องทาง ดังนั้นความสามารถในการเชื่อมโยงคลังสารสนเทศกับเว็บไซต์หลักและแพลตฟอร์มอื่น ๆ รวมถึงการรองรับการค้นหาโปรแกรมค้นหาภายนอก จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล และส่งเสริมการเผยแพร่สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและกว้างขวางยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Seedaeng et al.

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

(2022) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลจากเครื่องมือค้นหาภายนอก อันเป็นพฤติกรรมทั่วไปของผู้ใช้ในยุคปัจจุบัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kanchuli (2018) และ Dechlao (2022) ที่เน้นการออกแบบระบบสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงและพบว่านักศึกษามักนิยมแชร์ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใช้มีความต้องการเข้าถึงคลังสารสนเทศนิทรรศการได้โดยเสรี โดยไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนหรือสมัครสมาชิก เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงของระบบในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล อีกทั้งยังมีมุมมองว่า คลังสารสนเทศนิทรรศการควรเป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะที่เปิดกว้างและเป็นประโยชน์ต่อทุกคนที่สนใจ ดังนั้น การเปิดให้เข้าถึงโดยไม่จำกัดจึงถือเป็นแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มความต้องการของผู้ใช้ในยุคดิจิทัลที่ให้ความสำคัญกับความรวดเร็ว ความสะดวกในการเข้าถึง และการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ผู้ใช้จำนวนมากมีความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคลจากการใช้งานระบบออนไลน์ จึงหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะในกรณีของคลังสารสนเทศนิทรรศการที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อสาธารณะ การเปิดให้เข้าถึงโดยเสรีจึงเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเปิด (Open access) และการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศอย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานของ Thungnak et al. (2019) Tubtim et al. (2023) ที่สะท้อนให้เห็นว่าการเข้าแบบเปิดช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้ทุกประเภทใช้ประโยชน์จากสารสนเทศอย่างทั่วถึงและไม่เสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งเป็นการแบ่งปันความรู้และทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Seedaeng et al. (2022) ที่กล่าวถึงว่าผู้ใช้ควรมีเสรีภาพในการเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นประโยชน์โดยไม่ถูกจำกัดด้วยกระบวนการที่ซับซ้อนหรือข้อกำหนดที่อาจเป็นอุปสรรค

ในแง่ประโยชน์ของการใช้คลังสารสนเทศนิทรรศการที่พบว่า มีบทบาทสำคัญต่อผู้ใช้โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษา เพราะมีส่วนช่วยสนับสนุนการศึกษา โดยช่วยให้สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดระยะเวลาในการเดินทาง และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดรับกับบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้า และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย นักศึกษาจึงต้องการแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ครบถ้วน และรองรับการใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งการมีระบบคลังสารสนเทศนิทรรศการที่จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่และมีมาตรฐาน ยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คลังสารสนเทศกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และการวิจัยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chunngam (2021) ที่ว่าการพัฒนาคลังจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและสะดวกด้วยตนเอง และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prasertsukchokdee (2021) ที่พบว่า คลังจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้งาน เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายเพียงแค่ค้นหาในระบบก็สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และงานของ Dechlao (2022) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเข้าถึงสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

แนวทางและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาคลังสารสนเทศนิทรรศการให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างหน้าจอของคลังสารสนเทศนิทรรศการให้สะท้อนอัตลักษณ์ของหน่วยงานหลัก จะช่วยเสริมภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือของคลังสารสนเทศนิทรรศการ พร้อมสร้างความกลมกลืนกับเว็บไซต์หลักของสำนักหอสมุดกลาง อันเป็นการส่งเสริมความต่อเนื่องในการใช้งานของผู้ใช้ และสร้างความคุ้นเคยระหว่างระบบเดิมกับระบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้งาน (UX) ให้ใช้งานง่ายและรองรับอุปกรณ์ที่หลากหลาย เน้นความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เพื่อไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้ที่มีทักษะเทคโนโลยีในระดับพื้นฐาน และพัฒนาระบบจัดเก็บและการสืบค้นให้มีความเป็นระบบและยืดหยุ่นตอบโจทย์ผู้ใช้เป้าหมายและรองรับผู้ใช้หลากหลายกลุ่ม ควรออกแบบให้มีทั้งการค้นหาแบบพื้นฐานและแบบขั้นสูง รองรับคำค้นหลากหลายรูปแบบ เช่น คำสำคัญ ภาษาธรรมชาติและหัวเรื่องที่เป็นคำศัพท์ควบคุม ตลอดจนการจัดหมวดหมู่ข้อมูลของสารสนเทศนิทรรศการให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการใช้แท็ก (Tag) เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกันในคลังสารสนเทศ

3. บูรณาการการออกแบบกับแนวทางการจัดการลิขสิทธิ์อย่างเหมาะสม เช่น เลือกใช้วิธีฝังเมทาดาทาลิขสิทธิ์ในไฟล์ภาพแทนการแสดงลิขสิทธิ์แบบชัดเจนบนภาพ เพื่อคงความเรียบร้อยของหน้าจอ ลดความรบกวนสายตา และในขณะเดียวกันยังคงสามารถติดตามแหล่งที่มาของภาพถ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. พัฒนาคลังสารสนเทศนิทรรศการให้สอดคล้องกับแนวคิดการเข้าถึงแบบเปิด (Open Access) เช่น ควรออกแบบระบบคลังสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำเป็นต้องลงทะเบียน โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ใช้ ความกังวลด้านข้อมูลส่วนบุคคล และการส่งเสริมบทบาทของห้องสมุดในการให้บริการสารสนเทศต่อชุมชนและสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเป็นใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนการศึกษาวิจัย และเผยแพร่องค์ความรู้โดยเฉพาะทางศิลปวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้ใช้บริการทั่วไปในวงกว้างได้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย จากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2567

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

References

Bhornchareon, S. (2019). *Factors influencing information literacy among undergraduate students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon* [Master's thesis]. Srinakharinwirot University. DSpace at Srinakharinwirot University. [In Thai] http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/813/1/gs581130323.pdf

Chanketu, N., & Inmor, S. (2018). Behaviors in using information for education that affects students' success in education in Chainat Technical College. *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, *9*(2), 237-244. [In Thai] https://so01.tci-thaijo.org/index.php/humanjubru/article/view/161104

Chunngam, B. (2021). The developing a test archive website for program design and development course. *Sripatum Chonburi Academic Journal*, *18*(1), 48-58. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/SPUCJ/article/view/254853 [In Thai]

Cloke, H. (2023). *Edgar Dale's cone of experience: A comprehensive guide*. Growth Squad. https://www.growthengineering.co.uk/what-is-edgar-dales-cone-of-experience/

Common INFO. (2021). *Libraries adapting: New roles in the digital age.* https://www.thekommon.co/library-adaptation/

Creswell, J. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. SAGE.

Deborah, M., & Feinberg, M. (2018). What does it mean to adopt a metadata standard? A case study of Omeka and the Dublin Core. *The Journal of Documentation*, *74*(4), 674 - 691. https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JD-06-2017-0095/full/html

Dechlao, T. (2022). *Factors affecting mobile information behavior of Mahasarakham University students* [Master's thesis]. Mahasarakham University. DSpace at Mahasarakham University. https://opac.msu.ac.th/bibitem?bibid=b00238476 [In Thai]

Inlek, P. (2015). *The development of institutional repository of student prjoect, The Faculty of Music,Silpakorn University* [Master's thesis]. Silpakorn University. DSpace at Silpakorn University. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/924 [In Thai]

Kanchuli, K. (2018). *Development of digital information repositories for research publications of Pibulsongkram Rajabhat University with Open Source Drupal*. http://etheses.psru.ac.th/lib-irpsru/?q=th/node/879 [In Thai]

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

Kokaew, P. (2016). *Development of digital repository of The Faculty of Veterinary Science, Mahidol University* [Master's thesie]. Silpakorn University. DSpace at Silpakorn University. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/1113 [In Thai]

Lorenzini, M., Rospocher, M., & Tonelli, S. (2021). On assessing metadata completeness in digital cultural heritage repositories. *Digital Scholarship in the Humanities*, 36, ii182-ii188. https://www.researchgate.net/publication/355999293_On_assessing_metadata_completeness_in_digital_cultural_heritage_repositories

Mahasuk, S. (2017). *Development of institutional repository for research publication of the Faculty of Arts Silpakorn University* [Master's thesis]. Silpakorn University. DSpace at Silpakorn University. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/1160 [In Thai]

Nicholas, O. (2014). *The Advantages of preserving document descriptive metadata directly the document file.* University of California.

Pijitkamnerd, B., Khrouthongkhieo, N., & Netwong, T. (2024). Development a digital wisdom repository for the preservation and dissemination of information: A case study of mural paintings in Suphanburi Province. *TLA Bulletin*, *68*(2), 49-60. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tla_bulletin/article/view/273836/186216 [In Thai]

Pluemsamrungit, P., & Khawphum, P. (2021). Library exhibitions in the 21st century. *Reading Journal*, *25*(2), 1-27. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdj/article/view/248726 [In Thai]

Prasertsukchokdee, J. (2021). *The Development guidelines of a knowledge base in electronic manufacturing industry case study of a factory producing eletronics in Rayong* [Master's thesis]. Burapha University. DSpace at Burapha University. https://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/461/1/59920306.pdf [In Thai]

Seedaeng, C., Kulachan, T., & Thongchai, A. (2022). Developing institutional repository to support learning and teaching at Faculty of Humanities, Chiang Mai University by using service design. *Chiang Mai University Journal of Humanities*, *23*(2), 50–66. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JHUMANS/article/view/258294 [In Thai]

Supwilai, T. (2016). *Development of digital repository for teachers of St. Francis Xavier Convent School, Bangkok* [Master's thesis]. Silpakorn University. DSpace at Silpakorn University. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/1112[In Thai]

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272

Thungnak, J., Rodjinda, S., & Chulapan, D. (2019). Development and management of digital intellectual repository Silpakorn University. *Humanities, Social Sciences, and Arts*, *12*(1), 603-619. https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/147919 [In Thai]

Tongnoy, N. (2022). *The Institutional repository developing on I-san architecture Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts, Mahasarakham University* [Master's thesis]. Mahasarakham University. DSpace at Mahasarakham University. http://202.28.34.124/dspace/handle123456789/1675 [In Thai]

Tubtim, N., Prapinpongsakorn, S., & Techataweewon, W. (2023). The development of professor Silpa Bhirasri's pesonal digital archives. *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University*, *15*(2), 237-244. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JLIS_SWU/article/view/256942 [In Thai]

Usaengthong, L. (2019). *Information literacy skills assessment of Bunditpatanasilpa Institute's undergraduate students* [Master's thesis]. Srinakharinwirot University. DSpace at Srinakharinwirot University. http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/943 [In Thai]

Yanuchit, C., Promson, N., Tantidechamongkol, B., & Malisorn, S. (2024). The design and development of a web application system for storing, searching, and displaying theses and research papers. *Journal of Innovative Media and Communication, Rajamangala University of Technology Thanyaburi*, *3*(2), 36-57. https://so10.tci-thaijo.org/index.php/jimc/article/view/1439 [In Thai]

 https://doi.org/10.64798/tlabulletin.v69i2.285272